

Huvudman

Gymnasieskolor i Syd AB
Orgnr 5569306979

Beslut

Datum 2026-06-08
Dnr 2026:3476
Sida 1 (7)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Fria Läroverken i Karlshamn med huvudman Gymnasieskolor i Syd AB.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Gymnasieskolor i Syd AB en anmärkning avseende brist rörande löpande arbete för att säkerställa beredskap. Gymnasieskolor i Syd AB ska senast den **6 oktober 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Ange kontorsadress. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:3476) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2026 genomfört en riktad tillsyn av Fria Läroverken i Karlshamn, med huvudman Gymnasieskolor i Syd AB, i Karlshamns kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Fria Läroverken i Karlshamn följer gällande bestämmelser om säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte avseende beredskapsplan, löpande arbete för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana situationer samt åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde till skolenheten under den tid verksamheten pågår.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, personal och rektorn samt observationer på skolenheten den 28 april 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, såsom beredskapsplan och rutiner. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beredskapsplan

Skolinspektionen har tagit del av skolans "Kris- och beredskapsplan Karlshamns Fria Läroverk". Av beredskapsplanen framgår att den senast uppdaterades i augusti 2025. Beredskapsplanen innehåller avsnitt gällande hur man ska agera vid allvarliga våldssituationer och vid hot om sådana utifrån olika handlingsalternativ som inrymning, utrymning och utestängning. Vidare innehåller planen avsnitt beträffande rollfördelning, krisorganisation, förebyggande säkerhetsarbete och riktlinjer för kommunikation.

Personalen säger att beredskapsplanen tas fram av skolledningen tillsammans med personalen. Elevhälsan är inblandad och ger synpunkter på framförallt det förebyggande arbetet.

Rektorn uppger att mallen för beredskapsplanen kommer från huvudmannen och att den därefter anpassas utifrån skolans förutsättningar av skolledning och personal i samråd. Planen har funnits i flera år och uppdateras regelbundet.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter

Personalen och rektorn berättar samstämmigt om att det finns ett arbete på skolan beträffande säkerhet. Bland annat har det genomförts en riskinventering av skolbyggnaden och det har även gjorts vissa fysiska

anpassningar av skolbyggnaden. Vidare går personalen vid läsårsstart på rundvandring i skolbyggnaden för att säkerställa att de har kunskap om inrymning- och utrymningsvägar. Rektorn uppger att det finns en stående punkt beträffande arbetsmiljö på personalens arbetsplatsträffar och att även trygghet och säkerhetsfrågor kan lyftas där vid behov. Enligt personalen kommer diskussioner gällande säkerhetsrisker upp med jämna mellanrum, exempelvis under den utbildning som personalen gått. Utöver detta genomförs så kallade trygghetsvandringar där utrymningsvägar går igenom med personal och elever. Under dessa trygghetsvandringar kan frågor kopplade till säkerhet lyftas.

Information till personal och elever

Personalen säger att beredskapsplanen ska gås igenom med alla medarbetare i samband med läsårets start och att beredskapsplanen finns tillgänglig på skolans intranät samt även i fysisk form. Personalen säger vidare att de har fått information om när beredskapsplanen ska användas samt dess innehåll beträffande både allvarliga våldssituationer och hot om sådana. Rektorn säger att personal informeras löpande under skolåret om gällande rutiner och planer och att beredskapsplanen går igenom när ny personal börjar på skolan.

Eleverna berättar att det varierar hur mycket information de har fått gällande deras agerande och de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om sådan. Några elever har diskuterat detta med sin mentor medan övriga elever uppger att de inte har diskuterat detta alls. Personal säger också att eleverna inte får så mycket information och att beslut om detta togs i samråd med personalgruppen, skolledning och huvudmannens säkerhetsansvarige. Anledningen till beslutet var för att undvika att väcka oro hos eleverna. Rektorn bekräftar att eleverna inte får så mycket information men att det har diskuterats lite om allvarliga våldssituationer och att frågor kan lyftas när allvarliga händelser skett på andra platser.

Utbildningsinsatser och övningar

Personalen säger att de har genomfört övningar beträffande pågående dödligt våld tillsammans med huvudmannens säkerhetsansvarige. Under senaste övningen gick personalen bland annat igenom hur de ska förhålla sig till våldssituationer utifrån var de befinner sig i skolbyggnaden. Skolbyggnadens klassrum och övriga utrymmen diskuterades och problematiserades utifrån detta. Under övningen togs även frågan om hur personal skulle få reda på att det sker en allvarlig våldssituation på skolan upp. Rektorn bekräftar att sådan övning har skett med personalen och tillägger även att eleverna är delaktiga genom trygghetsvandringar där utrymningsvägar går igenom.

Eleverna berättar att de har haft utrymningsövningar vid brand och har vetskap om vilka nödutgångar som finns och var skolans återsamlingsplatser är.

Åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde

Tillträdesbegränsningar/tydligt markerad skolenhet

Av observationer och intervjuer framgår att skolenheten utgörs av själva skolbyggnaden och att det inte finns någon skolgård. Skolbyggnaden ligger i direkt anslutning till allmän gata. Skolbyggnaden har två ingångar. Den ena av ingångarna är endast för personal eller kunder till frisörsprogrammet. Den andra ingången är huvudingången, och är ingången som ska användas av eleverna. Båda ingångarna är låsta under skoldagen och det krävs ID-bricka med tillhörande PIN-kod alternativt nyckel för att komma in.

Rutiner för besök av utomstående och avvisande av obehöriga

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens rutiner för hantering av besökare och obehöriga i lokalerna. Av rutinerna för besök framgår att personal som har inbokat besök ska meddela övrig personal per mejl om planerat besök. Av rutinerna för avvisning av obehöriga personer framgår att skolan är låst och att elever inte får släppa in obehöriga. Vidare framgår att om en obehörig person alltjämt kommer in på skolan, så ska elever hämta en ur personalen. Avslutningsvis framgår hur personal ska agera vid avvisning av obehöriga personer.

Kännedom om rutiner

Av intervjuer med elever framkommer att ingen förutom de själva och skolans personal får vara på skolan. Vidare uppger eleverna att de vet om att de ska säga till en vuxen för det fall de ser någon som inte får vara på skolan.

Av intervjuer med personal framkommer att personalen känner till skolans besöksrutiner och vad som förväntas av dem gällande avvisning av obehöriga. Personalen har tillsammans diskuterat vem som kan anses vara en obehörig person och har därtill diskuterat detta med eleverna.

Rektorn uppger att personal ska avvisa obehöriga personer muntligt och om det inte är möjligt kan personal tillkalla andra. Den ur personalen som ser en obehörig är ansvarig för att avvisa sådan. Rektorn säger att rutinerna för besökare kommuniceras ut till vårdnadshavare vid utvecklingsamtal men att hen är osäker på om de även har kommunicerats skriftligt. Eftersom skolan ligger i direkt anslutning till gatan blir det naturligt att besökare ringer på. Eleverna är väl medvetna om vad som gäller för besökare och de ska alltid hämta en vuxen ifall någon ringer på dörren.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det på varje skolenhet

1. finns en beredskapsplan som anger de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation, och
2. bedrivs ett löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer (6 a kap. 3 § 1 och 2 skollagen).

Enligt förarbeten ska det i en beredskapsplan framgå hur personal, barn och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. (prop. 2024/25:160 s. 46, 157).

Av förarbeten framgår vidare att ett löpande arbete innebär att huvudmannen måste se till att det sker ett kontinuerligt arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter samt att beredskapsplanen eller andra säkerhetsåtgärder uppdateras eller ändras när omständigheterna medför ett behov av detta. Inom ramen för det löpande arbetet måste det även säkerställas att personal och elever får information om planeringen och de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Ett löpande arbete med beredskap innefattar vidare att personal genomför övningar i enlighet med beredskapsplanen för till exempel inrymning, utrymning och utestängning (prop. 2024/25:160 s. 41, 44, 157 och 158).

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det på varje skolenhet vidtas åtgärder för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till enheten under tid när verksamheten pågår (6 a kap. 4 § skollagen).

Av förarbeten framgår att åtgärder som behöver vidtas är att se till att det finns tillträdesbegränsningar. Sådana kan vara fysiska i form av t.ex. grindar och lås men det kan också handla om att se till att enhetens område är tydligt markerat och att de villkor som gäller för att vistas på området kommuniceras utåt på ett tydligt sätt. Vid samnyttjande av lokaler och ytor behöver åtgärder vidtas för att tydliggöra gränserna mellan det område som enbart disponeras av skolan och gemensamt nyttjade ytor. Huvudmannen bör också begränsa möjligheterna för utomstående personer att fritt röra sig från angränsande ytor och gemensamma ytor in på enheterna. Det måste vid varje skolenhet övervägas vilka åtgärder som i det enskilda fallet är nödvändiga och möjliga för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till området. De olika förutsättningar som gäller för olika enheter innebär att olika åtgärder kan vara aktuella. I den mån t.ex. kulturskola eller liknande verksamhet bedrivs i skolans lokaler under skoldagen är det väsentligt att skolan har tydliga rutiner och riktlinjer för när personer som hör till dessa verksamheter får vistas inom enheten. Bestämmelsen innebär inte ett krav på att varje möjlighet för en

utomstående person att ta sig in på området undanröjs, genom exempelvis fysiska säkerhetslösningar eller genom att personal övervakar skolområdet. Om en obehörig person uppmärksammas på området måste emellertid åtgärder vidtas för att förmå denna att lämna området (prop. 2024/25:160 s 159).

Det framgår vidare av förarbeten att om det saknas rutiner och riktlinjer för när utomstående ska ha rätt eller möjlighet att vistas på skolenheten kan det lätt uppstå gråzoner och oklarheter kring vilka som har rätt att vistas där. Rutinerna bör syfta till att tydliggöra hur utomstående besökare ska agera om de vill besöka t.ex. skolan, hur skolan ska agera för att ta emot sådana besökare och hur obehöriga personer kan avvisas från enheten. Rutiner kan exempelvis handla om att besök ska anmälas på ett visst sätt, att personal ska möta upp besökare vid entrén, att besökare ska bära besöksbricka eller liknande och att skolpersonal ska fråga utomstående som de inte känner igen varför de är där. Rutiner och riktlinjer måste vidare kommuniceras utåt på ett ändamålsenligt sätt (prop. 2024/25:160 s. 59).

Skolinspektionens bedömning

Beredskapsplan

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det finns en aktuell beredskapsplan för Fria Läroverken i Karlshamn. Vidare konstaterar Skolinspektionen att det av nämnda plan framgår hur man ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. Skolinspektionen bedömer därmed att skolenheten uppfyller författningarnas krav vad gäller beredskapsplan.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det genomförs ett löpande arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter samt att det för personal genomförs praktiska övningar i pågående dödligt våld. Beträffande elever har det genomförts utrymningsövningar. Vidare framgår det att personal har fått information om de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om sådan. Gällande information till eleverna framgår dock av samstämmiga uppgifter från elever, personal och rektor att samtliga elever inte fått information gällande de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Detta är en brist.

Åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att skolenheten utgörs av själva skolbyggnaden i direkt anslutning till allmän gata. Det finns vidare fysiska tillträdesbegränsningar till skolenheten genom låst entrédörr och tillhörande passersystem i form av tagg och kod. Vidare finns rutiner för

hur besök av utomstående ska hanteras samt rutiner för hur obehöriga personer ska avvisas som är kända och tillämpas av personalen. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att skolenheten uppfyller författningarnas krav vad gäller åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Gymnasieskolor i Syd AB:s verksamhet vid Fria Läroverken i Karlshamn uppfyller inte författningarnas krav fullt ut vad gäller löpande arbete för att säkerställa beredskap. Utredningen visar att eleverna inte har fått information om huvuddragen av de handlingsalternativ som finns om en allvarlig hot- eller våldssituation uppstår. Detta är en brist. Det framgår dock också att skolenhetens löpande arbete i övrigt uppfyller författningarnas krav. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Gymnasieskolor i Syd AB en anmärkning.

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare
Signerat av: Jenny Fahlman

X Simon Fast

Föredragande
Signerat av: Simon Fast

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Albin Hellberg medverkat.